

Sancti Hieronymi Stridoniensis Opervm, Tomi ...

In quo ipsi adscripta haec continentur: Commentarii in Iob. Commentarii in Prouerbia Salomonis. Homiliae quatuor Origenis in Canticum canticorum.

Commentarii in omnes Pauli Apostoli Epistolas. Quae omnia ad fidem vetustissimorum exemplarium multis mendis sublatis correcta sunt ... Qui autem horum ...

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1616

Commentarii In Epistolam Secvndam Ad Timothevm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75132)

COMMENTARIUM IN EPISTOLAM SECUNDAM AD TIMOTHEVM. CAPVT I.

A **A**ulus apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei. Non meis meritis siue a Christo missus, non sine Dei voluntate.

b ¶ Secundum promissionem vite que est in Christo Iesu. Condignum exhibens promissione seruitium. **c** ¶ Timotheo charissimo filio. Charissimo, id est, ceteris chariori.

d ¶ Gratias & misericordiam & pacem a Deo patri Christo Iesu & domino nostro. Talis est saluatio Pauli, vt in ea omnia patris & Christi beneficia me morentur.

e ¶ Gratias ago Deo meo. Deo qui nos talem in alterutrum docuit charitatem.

f ¶ Cui seruiō a primogenitoribus in conscientia pura. Omnis origo mea coluit vnum Christum: non malivolentia, sed legis æmulatione vastabam.

g ¶ Quod sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die desideras te videre. Et charitate ostendit, & iugiter orandi præbet exemplum.

h ¶ Memor lacrymarum tuarum, vt gaudio implear. Quas pro me abunde profudisti, vt & me ad tristitiam prouocares: quas tua adoptio præsentia releuari.

i ¶ Recordationem accipiens eius fidei que est in te non ficta, &c. Quæ vere te esse in operibus comprobat: sicut Iacobus definiuit & quæ ad te ex auiæ successione institutione, quasi hereditario iure descendit.

k ¶ Et matre tua Eunice. Quia prior credit.

l ¶ Certus sum autem quod in te propter quam causam admonete. Quia comprobauit fidem tuam, commoneri indiges, non doceri.

m ¶ Vt resuscites gratiam Dei. Quasi tribulationibus dormitantem.

n ¶ Que est in te per impositionem manuum mearum. Ad episcopatum scilicet.

o ¶ Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, &c. Contemnendi penas. Illi merito humana supplicia videntur formidare qui peccant, vt alibi dicit: Si autem malefeceris, time.

p ¶ Et dilectionis, &c. Siue pro domino, siue pro alterutro. Libenter etiam moriamur, vt omnia sobria mente faciamus.

q ¶ Noli itaque erubescere, &c. Quia nihil confusione dignum Christus exercuit: sed nec ego quem nosti, ob aliquod crimen, sed propter Deum hæc omnia quæ patior sustineo.

r ¶ Sed collabora euangelio. Tua conuersatione, siue doctrina.

IN EPISTOLAM SECUNDAM AD TIMOTHEVM. CAPVT I.

B **A**ulus apostolus Iesu Christi, per voluntatem Dei secundum promissionem vite quæ est in Christo Iesu, Timotheo charissimo filio: Gratias & misericordia & pax a Deo patre & Christo Iesu domino nostro.

Gratias ago Deo meo: cui seruiō a progenitoribus meis in conscientia pura, quod sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die desiderans te videre. Memor lacrymarum tuarum, vt gaudio implear, recordationem accipiens eius fidei quæ est in te non ficta, quæ & habitauit primum in auiâ tua Loide, & matre tua Eunice: certus sum a. q. in te. Propter quæ causam admoneo te, vt resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum. Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis & dilectionis & sobrietatis. Noli itaque erubescere testimonium domini nostri: neque me vincendum esse, sed col labora euangelio secundum virtutem Dei, qui nos liberauit & vocauit uocatione sua sancta: non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum & gratiam quæ data est nobis in Christo Iesu ante tempora sæcularia. Manifestata est autem nunc per illuminationem saluatoris nostri Iesu Christi, qui destruxit quidem mortem: illuminauit vitam & incorruptionem per euangelium: in quo positus sum ego prædicator & apostolus & magister gentium. Ob quam causam etiâ hæc patior: sed non confundor. Scio enim cui credidi & certus sum, quia potens est & depositum meum seruare in illum diem. Formam habeo sanorum verborum, quæ a me audisti in fide & in dilectione in Christo Iesu. Bonum depositum custodi per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Scis enim hoc quod auersi sunt a me omnes qui in Asia sunt: ex quibus est Phygelus & Hermogenes. Det misericordiam dominus Onesiphori domui: quia sæpe me refrigerauit, & catenam meam non erubuit: sed cum Romam venisset, sollicitè me quaesuit & inuenit: Det illi dominus inuenire misericordiam a domino in illa die. Et quanta Ephesi ministravit mihi, tu melius nosti.

CAPVT

co te commoneo, quia quos non putabam, me dereliquerunt. **l** ¶ Det misericordiam dominus Onesiphori domui, quia sæpe me refrigerauit, & catenam meam non erubuit. Vituperat desertores, & laudat permanentes, vt deterreat ab imitatione mala, & ad exemplum prouocet bonum.

m ¶ Sed cum Romam venisset, sollicitè me quaesuit, & inuenit, &c. Idcirco inuenit, quia sollicitè quaesuit, vnde & ostenditur, quia idcirco non omnes quaerentes inueniunt quia negligenter inquirunt.

Temp.

f ¶ Secundum virtutem Dei. Quæ sua causa adiuuat laborantes.

r ¶ Qui nos liberauit & vocauit uocatione sancta. Scilicet a peccatis.

u ¶ Non secundum opera nostra, &c. Quo proposuit nos gratias saluate per Christum.

x ¶ Ante tempora sæcularia. Quantum ad præscientiam Dei, ante sæculam iam donauit. Nam homines solent filijs parare prædicia, priusquam nascantur.

y ¶ Manifestata est autem nunc. Quæ ante latebat.

z ¶ Per illuminationem saluatoris nostri Iesu Christi. Verbis scilicet & exemplis.

a ¶ Qui destruxit quidem mortem: illuminauit autem vitam & incorruptionem. Doctrina sua & conuersatione destruxit peccata, quæ mortem hominis generabant, & ostendit quo modo vita & incorruptio quaeratur.

b ¶ Per euangelium. Volentes docuit, non coegit inuitos.

c ¶ In quo positus sum ego prædicator & apostolus & magister gentium. Ad comparationem aliorum posuit dici magistri. Ad comparationem nemo magister verus.

d ¶ Ob quam causam hæc patior. Non ob aliquod crimen, sicut nos pati Petrus horratur, dicens: Nemo vestrum patietur quasi homicida: si autem vt Christianus, non erubescat.

e ¶ Sed non confundor. Hic non erubescit in catenis, cum nos in solis opprobrijs confundimur.

f ¶ Scio enim cui credidi, & certus sum, quia potens est. Scio enim eum fidelem & potentem.

g ¶ Depositum meum seruare in illum diem. Apud me ipse quod deposuit, conseruabit: siue quod ego apud illum commendo, restituet in futuro.

h ¶ Formam habeo sanorum verborum quæ a me audisti in fide & dilectione in Christo Iesu. Secundum meam formam vide & doce, quæ a me breuiter accepisti, quo modo integre credere & alterutrum diligere debeamus.

i ¶ Bonum depositum custodi per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Quod apud te per spiritum sanctum commendauit, adiutorio eius depositum custodi.

k ¶ Scis enim hoc quod auersi sunt a me omnes qui in Asia sunt, &c. Idcirco te commoneo, quia quos non putabam, me dereliquerunt.

l ¶ Det misericordiam dominus Onesiphori domui, quia sæpe me refrigerauit, & catenam meam non erubuit. Vituperat desertores, & laudat permanentes, vt deterreat ab imitatione mala, & ad exemplum prouocet bonum.

m ¶ Sed cum Romam venisset, sollicitè me quaesuit, & inuenit, &c. Idcirco inuenit, quia sollicitè quaesuit, vnde & ostenditur, quia idcirco non omnes quaerentes inueniunt quia negligenter inquirunt.

E

CAPVT II.

T ergo fili mi confortare in gratia quæ est in Christo Iesu, &c.] Siue præsentibus multis, tibi dedi mandata qualiter docere debeas, siue quæ dixi multis prophetarum exemplis & testimonijs confirmauit.

b ¶ *Hac commenda fidelibus hominibus.*] Qui fideliter possunt gratiam Dei dispensare, hoc est, solius Dei causa prædicare.

c ¶ *Qui idonei erunt & alios docere.*] Non solum ipsi facere, sed & alios erudire.

d ¶ *Labora sicut bonus miles Christi Iesu.*] Ideo milites dicimur, quia hostes habemus, contra quos laboriose debemus dimicare.

e ¶ *Nemo militans Deo, implicat se negotijs secularibus, ut ei placeat cui se probauit.*] Comparatione militantium vitur, ut ostendat multo magis nos à negotijs secularibus liberos esse debere, ut Christo placeamus, cum etiam sæculi milites à reliquis actibus vacent, ut possint imperatori suo placere perfecte.

f ¶ *Nam & qui certat in agone, non coronabitur nisi legitime certauerit.*] Alia comparatione id ipsum dicit. Multi enim certant, sed ille solus qui tota virtute vicerit, coronatur.

g ¶ *Labor autem agricolam oportet primum de fructibus accipere.*] Ne diceret: unde ergo victurus sum, si me totum occupauero in doctrina: ostendit eum primitias fructuum à populo debere accipere, præter mercedem quam à domino accipiet in futuro.

h ¶ *Intellige quæ dico, dabit enim tibi dominus in omnibus intellectum.*] Eorum quæ propter quærentes occasione, comparationis velamine fuerant obumbrata.

i ¶ *Memor esto dominum Iesum Christum resurrexisse à mortuis ex femine David.*] Hoc contra illos qui carnis resurrectionem negant consequenter, etiam Christi negabant: sed aduersus illos qui negant Christum in carne venisse, quos Ioannes antichristos appellat.

k ¶ *Secundum euangelium meum.*] Secundum quod me prædicare non nescitis.

l ¶ *In quo laboro vsq; ad vincula quasi male operans.*] Non tamen male.

m ¶ *Sed verbum Dei non est alligatum.*] Quia & præsentibus fiducialiter doceo, & literis absentes confirmare non cesso.

n ¶ *Ideo omnia sustineo propter electos.*] Ideo tribuni auxilium petui ac postea Cæsarem appellauit, ut per me confirmarentur, cum passionem potuerim moriendo finire.

o ¶ *Ut & ipsi salutem consequamur, quæ est in Christo Iesu cum gloria caelesti.*] Quæ salus in Christo, est non nuda, sed gloria vestita: nec terrena gloria, sed caelestis.

p ¶ *Fidelis sermo, nam si commortui sumus, & conuiuemus.*] Veritatis ratione subnixus. Si enim à vitijs & voluptatibus sumus commortui Christo, viuemus cum illo. Alioquin quomodo sperare poterimus hoc?

q ¶ *Si sustinemus, &c.*] Si sustinuerimus cum necesse fuerit quod ille sustinuit, tunc demum regnare poterimus simul.

r ¶ *Si negauerimus, & ille negabit nos: si non credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum non potest.*] Siue credamus siue non credamus: non aliud potest exhibere linguis quam promissit. Quia veritas contra se non faciet, ne se negare videatur.

CAPVT II.

T ergo fili mi confortare in gratia quæ est in Christo Iesu: & quæ audisti à me per multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere. Labora sicut bonus miles Christi Iesu. Nemo militans Deo, implicat se negotijs secularibus. ut ei placeat cui se probauit. Nam & qui certat in agone, non coronabitur nisi legitime certauerit. Laborantem agricolam oportet primum de fructibus accipere. Intellige quæ dico. Dabit enim tibi dominus in omnibus intellectum. Memor esto dominum Iesum Christum resurrexisse à mortuis ex femine David secundum euangelium meum, in quo laboro vsque ad vincula quasi male operans: sed verbum Dei non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos, ut & ipsi salutem consequantur, quæ est in Christo Iesu cum gloria caelesti. P fidelis sermo: nam si commortui sumus, conuiuemus: si negauerimus, & ille negabit nos: si non credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum non potest. Hæc commune testificans coram Deo. Noli contendere verbis, ad nihil n. vtile est, nisi ad subuersionem audientium. Solicite cura te ipsum probabilem exhibere Deo. Ante omnia hoc labora, ut talem te apud Deum exhibeas, quo merito possit tibi populus obaudire.

x ¶ *Operarium inconfusibilem.*] Ita viuere ne dicta factis deficientibus erubescant.

y ¶ *Recte tractantem verbum veritatis.*] Ille recte tractat, qui exemplis sua dicta confirmat. Ornamentum enim vitæ, doctrina: firmamentum verbi, opus.

z ¶ *Prophana autem & vaniloquia deuita, multum, &c.*] Irreligiosas hæreticorum fabulas, qui negant resurrectionem, per quas vtiq; iudicis timore sublato, ad omnem impietatem & ad cuncta crimina peruenitur.

a ¶ *Et sermo eorum ut cancer serpit.*] Cancer dicitur vulnus quod in mamillis nascitur feminarum, cui nisi cito subuenit fuerit, cum virus ad cor serpendo peruenit, nullum remedium est. Ita & hæreticorum sunt vitanda colloquia, ne per aures irremediabiliter vulnerent mentes.

b ¶ *Ex quibus est Hymenæus & Philetus qui à veritate exciderunt.*] Nomina signat, ut nouerit, quos de beat præcauerit.

c ¶ *Dicentes resurrectionem iam factam, &c.*] In filijs, siue ossa viuificata in Ezechiele Israelis interpretabantur de captiuitate collecta quasi resurrexisse.

d ¶ *Sed firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc.*] In quorum corde fides Christi erat fundata, non sunt seducti vel moti: & hoc quia Dei essent habentes iudicium, sicut Moyse tempore fuit in quo Dathan & Abiron subuersi sunt, non simul cum impijs perierunt, Deo illos esse optimos cognoscente, ut in Numeri scriptum est libro.

e ¶ *Cognouit dominus qui sunt eius, &c.*] Vt Sion simul peccat cum iniquis.

f ¶ *In magna autem domo.*] Magnam domum, non ecclesiam dicit ut quidam putant, quæ non habet maculam neque rugam, sed mundum. Vnde ait Hieremias. O Israel quæ magna est domus domini, &c. In qua sunt zizania mixta cum tritico: nam resurrectione negantes, in ecclesia esse non possunt.

g ¶ *Non solum sunt vasa aurea & argentea.*] Pretiosa & fortia.

h ¶ *Sed & ligna & fœtilia.*] Infirma.

i ¶ *Et quædam quidem, &c.*] Si quis se à doctoribus hæreticis mudauerit & crediderit in resurrectionem futuram, iudicium Dei per omne opus bonum implere studet.

a ¶ Iuuenilia

A

a ¶ *Iuuenilia autem desideria fuge.*] Quia hi ex senioribus esse non possunt, si hæc agant quæ grauitati non conueniunt Christianæ, & à iuuenibus vincuntur si habeant leuitatem.

b ¶ *Sectare vero iustitiam, fidem, spem, charitatem.*] Hic fidem integritatem dicit.

c ¶ *Et pacem.*] Illam pacem, quæ religioni debetur.

d ¶ *Cum his qui inuocant dominum de corde puro.*] Beati mundo corde, de quibus dicitur: quid me vocatis Deum, & uo facitis quæ dico?

e ¶ *Stultas autem & sine disciplina quæstiones deuita, sciens quia generant lites.*] Stultæ omnes & sine disciplina legi sunt quæstiones.

f ¶ *Seruum autem domini non oportet litigare.*] Seruus est Christi, qui non clamauit neque contendit, neque audiuit quisquam uocem eius, secundum quod Doeg propheta prædixit.

g ¶ *Sed mansuetum esse ad omnes.*] Non solum ad amicos.

h ¶ *Docibilem, patientem, cum modestia corripientem eos qui resistunt ueritati.*] Omnes semper docere patienter, non in furore, sed cum modestia.

i ¶ *Ne quando det illis Deus penitentiam ad cognoscendam ueritatem, & respiciant à diaboli laqueis, à quo captiui t. nentur ad ipsius uoluntatem.*] Non de Dei bonitate dubitat, sed de accipientium prauitate. Det illis Deus perpetuam, mitè, blandamque correptionem, ut accepta ratione respiciat. Simul & contra Nouatianos penitentia negatores, qui hereticos conuersos ueniam non posse consequi perhibent.

C A P. III.

Hoc autem scito quia in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa.] Non sit tibi mirum quod quod id peior: ueniunt.

l ¶ *Et erunt homines seipso amantes.*] Non Dei gloriam, sed suam quaerentes.

m ¶ *Cupidi, elati.*] Auari & in auaritia iactabundi.

n ¶ *Superbi, blasphemii.*] Cum nolint discere, doctrinam usurpant.

o ¶ *Parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione.*] Veteribus scilicet doctoribus, qui eos per euangelium genuerunt.

p ¶ *Sine pace, criminatores.*] Pacis sanctorum.

q ¶ *Incontinentes, immites, sine benignitate.*] In omnibus uiciis.

r ¶ *Proditores.*] Inuicem occupantes.

s ¶ *Proterui, sumidi, & voluptatum amatores magis quam Dei.*] Sollicitudo in dicitum est abundantioris amatoris: qui enim facili voluptates quam domini præcepta libentius audit aut loquitur, talis est.

t ¶ *Habentes speciem quidem pietatis.*] In habitu vel doctrina.

u ¶ *Virtutem autem eius abnegantes.*] Ipsam rem operibus abnegantes.

x ¶ *Et hos deuita.*] Ne corrumpant mores bonos, colloquia praua.

y ¶ *Ex his enim sunt qui penetrant domos, & captiuas ducunt mulierculas oneratas peccatis.*] Illas capiunt quæ sunt onerata peccatis, impunitatem illis ac ueniam promittentes, siue infirmas mentes quæ feminis comparantur.

z ¶ *Quæ ducuntur uariis desideriis.*] Noua semper discere cupientes.

a ¶ *Semper discetes, & nunquam ad scientiam ueritatis perueniunt.*] Quia nihil definitum tenent, quique traditiones uult tenere diuersas, non probatas. Ab uno enim dicta ab alio destruuntur.

b ¶ *Quemadmodum autem Iamnes & Iambres resistunt Moysi, ita & hi resistunt ueritati.*] Sicut illi per Magice artis prætigias, ita & isti per argumentorum fallaciam. Simulque ostendit Moysi ueritatis fuisse doctorem aduersus obtrectatores ueteris testamenti.

c ¶ *Homines corrupti mente, &c.*] Tam moribus corrupti quam circa fidem reprobi.

d ¶ *Sed ultra non proficiunt.*] De omnibus hæreticis dicit, sed de his quos tunc cito nouerat in spiritum destruendos. Cæterum ipse inferius quosdam in peius proficisse prædixit.

e ¶ *Inspicientia enim eorum manifesta erit omnibus, sicut & illorum.*] Confessi sunt, sed digito superiurato.

f ¶ *Tu autem assecutus es meam doctrinam, institutionem, propositum, fidem, &c.*] Plus tibi crede de me quam illis, siue idcirco tibi non timeo, quia scio te doctrinam & uirtutem meam optime cognouisse.

g ¶ *Persecutiones, passionem, qualia mihi facta sunt Antiochiæ, &c.*] Ex his potuisti cognoscere, me nihil propter homines facere, qui tantum passus.

h ¶ *Et ex omnibus eripuit me dominus.*] Ita & te de omnibus eripiet, si sequaris.

i ¶ *Et omnes qui pie uolunt uiuere in Christo Iesu, persecutionem patiantur.*] Nō solum ego, sed & omnes qui non occidunt animas in adulando. Timendum ergo nobis est, ne non pie uiuamus, qui nihil patimur propter Deum.

k ¶ *Mali autem homines & seductores proficiunt in peius, errantes & in errorem mittentes.*] Hoc de adulatoribus dicit, qui dum à stultis hominibus diliguntur magis decepti decipiunt, siue de hæreticis accipiendum.

C A P. V.

l ¶ *Tu uero permansisti in his quæ didicisti.*] Nolo ista te terreat uel seducant.

m ¶ *Et credita sunt tibi.*] A Deo per nos.

n ¶ *Sciens à quo didiceris, & qui ab infantia sacras literas nosti.*] Siue à uero apostolo, siue per legem à Deo.

o ¶ *Quæ te possunt instruere ad salutem per fidem quæ est in Christo Iesu.*] Sine fide enim Christi, iam non sufficiunt ad salutem.

p ¶ *Omnis enim scriptura diuinitus inspirata & utilis est ad docendum, &c.*] Ideo data est legis instructio, ut eius consilio cuncta facerent, iuste iusta faciamus.

B

D

E

CAPVT IV.

Testificor coram Deo & Christo Iesu qui iudicaturus est viuos & mortuos: & per aduentum ipsius & regnum eius.] Contestatur illum per vniuersa quæ credit religio Christiana, vt verbum Deo instantè annuntiet. Qui iudicaturus est viuos & mortuos: Quia viuos inueniet, mortuos suscitabit.

b ¶ Prædica verbum, inſta oportune, importune.] Opportunum est libenter audire. Importunum est inuito prædicare.

c ¶ Argue, obſecra, increpa, in omni patientia & doctrina.] Argue peccantes, conſtare ne peccent. Increpa reſiſtentes: ſed hæc omnia cum patientia & ſecundum doctrinam.

d ¶ Erit tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt.] Veram & perfectam, ſicut Iſrael audire noluit prophetas.

e ¶ Sed ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros.] Tales magiſtros inquit, qui ea dicunt quæ ipſi audire deſiderant, vt ſecuri delinquant.

f ¶ Prurientes auribus.] Qui delectare deſiderant, non compungere.

g ¶ Et à veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuertentur.] A veritate legis quæ vitia damnat: ad rationes humanas, quæ Deum vt pium non vindictarum eſſe concinnat.

h ¶ Tu vero vigila, in omnib. labora.] Quæ ad vtilitatem pertinent audientium.

i ¶ Opus fac euangiſtæ.] Verbum tuum, operibus conformetur.

k ¶ Miniſterium tuum imple, ſobrius eſto.] Episcopatus ſcilicet. Non enim ſemper ero in corpore vt vt valeam commonere.

l ¶ Ego enim iam delabor, & tempus reſolutionis meæ inſtat.] Mortem ſuam, ſacrificium Deo futurum dixit, vt eum ad martyrium prouocet.

m ¶ Bonum certamen certauit, curſum conſummaui.] Modo iam confidenter hoc dicit, in extremo vitæ limite conſtitutus, comparatione autem vtitur in agone certantium.

n ¶ Fidem ſeruaui.] Fidem ſuſcepti officij in finem vſque ſeruaui.

o ¶ In reliquo reſpoſita eſt mihi corona iuſtitie, quam reddet mihi dominus in die illa iuſtus iudex.] Qui nouit me vſque ad mortem pro iuſtitia dimiſiſſe.

p ¶ Non ſolum autem mihi.] Quia non perſonis debetur meritis, ſed labori.

G

q ¶ Sed & his qui diligunt aduentum eius.] Qui gaudent adueniſſe Chriſtum & iuſtitiam docuiſſe. Sive qui ſic agunt vt aduentum domini libenter expectent.

r ¶ Feſtina ad me venire cito. Demas me dereliquit diligens hoc ſæculum, & abiit Theſſalonicam.] Neceſſe erat vt diligens ſæculum, non amâtem ſæculum relinqueret. Omne enim animal ad ſibi ſimile coniungitur.

s ¶ Creſcens in Galatiam, Titus in Dalmatiam, Lucas eſt mecum ſolus.] Iſti miſſi ſunt, non deſeruerunt.

t ¶ Marcum aſſume & adduc tecum, eſt enim mihi vtilis in miniſterio. Tychicum autem miſi Ephesum.] Verbi Dei, vel cuiuſlibet neceſſitatis.

u ¶ Penulam quam reliqui Troade apud Carpum, veniens aſſer tecum & libros, maxime autem & membranas.] Non dixit penulam meam, potuit enim conueſus aliquis, ad pedes eius inter cætera impoſuiſſe vendendam.

x ¶ Alexander ararius multa mala mihi oſtendit, reddat illi dominus ſecundum opera eius.] Quoniam verbis Dei reſiſtit, cum habebant rationem.

y ¶ Quem & tu deuita.] Monet cauere latrantes.

z ¶ Valde enim reſtitit verbis noſtris.] Si noſtris reſtitit, quanto magis tuis?

a ¶ In prima mea deſenſione nemo aſſuit, ſed omnes me dereliquerunt, non illis imputetur.] Quando primum cepi euangelium defendere.

b ¶ Dominus mihi aſſuit & confortauit me.] Cum dicit ſibi dominum in omnibus aſſuiſſe, ne timet cohortatur.

c ¶ Vt per me prædicatio impleatur, & audiant omnes gentes.] Nô quod ego mori timerem.

d ¶ Et liberatus ſum de ore leonũ.] Perſecutoris.

e ¶ Liberauit me dominus ab omni opere malo.] Ab inſidiantium malignitate.

f ¶ Et ſaluum faciet in regnum ſuum cœleſte.] Quo modo hic liberat, ita in regnum ducit.

g ¶ Cui gloria in ſæcula ſæculorum, &c.] Ob hæc omnia.

h ¶ Trophimum autem reliqui inſirmum Mileti, &c.] Hic probatur, quia non propter ſanitatē carnalem tantum apoſtoli curabant, ſed vt etiam ſigna monſtrarent: quia hic ſuum diſcipulum non curauit.

i ¶ Dominus Ieſus Chriſtus cum ſpiritu tuo. Gratia vobis cum, Amen.

H

Commentariorum in Epistolam ad Timotheum, finis.